

uudistukset, komiteat ja työryhmät puoltavat tätä käsitystä. Kouluasioiden ohella Nummisella oli aikaa historiahankkeille, kulttuuri-instituutioiden perustamiselle ympäri Eurooppaa tai paikallisradioiden perustamiselle. Kansliapäällikön energiaa söivät esimerkiksi vaativat hallintotehtävät, kuten Kansallisoopperan hallintoneuvoston puheenjohtajuus.

Nummisen aikainen kulttuuri- ja koulutuspolitiikka oli vastausta ajankohdan kiireisiin kehitystarpeisiin. Voi kysyä missä määrin se oli ohjelmallista ja suunnitelmallista? Näiltä osin vastaus on arvoituksellinen. Tekstissä viitataan ministeriössä valmisteltuun kansalliseen sivistysstrategiaan, mutta sen kehittäjä jää kirjassa kesken.

Jaakko Numminen oli Suomen hallintohistoriassa poikkeuksellinen hahmo. Muita hänen kaltaisiaan ei ole, eikä todennäköisesti tule. ■

Osmo Lampinen

Oheisjuttu, tapauskertomus kansliapäällikön työstä

Turun Kirjamesujen haastattelussa Numminen mainitsi mieleenpainuvimmaksi muistokseen Itä-Suomen yliopiston perustamisen. Yliopistosta kilpailivat 1960-luvun alussa Lappeenranta, Kuopio, Joensuu, Savonlinna ja Mikkeli. Nummisen johtama delegaatio vieraili kaikilla paikkakunnilla. Kuopiossa kaupunginjohtaja varasi palolaitoksen pelastusveneeseen, jolla palomestarin johdolla kierrettiin kaunista Neulaniemeä ja ihailtiin kimaltelevaa Kallavettä.

Vielä kekseliäämpiä oltiin Lappeenrannassa. Professori Martti J Mustakallio ohjasi Nummisen suunnittelupäällikkö Väinö Paavilaisen kylpylähuoneeseen, jossa oli kaksi vanhanaikaista jaloilla seisovaa kylpyammetta. Paavilainen asetettiin toiseen ja Numminen toiseen. Mustakallio otti jakkaran, istahti herrojen väliin, asetti toisen kätensä Paavilaisen vatsalle toisen Nummisen ja ryhtyi rauhallisesti selostamaan Lappeenrannan etuja sijoituspaikkakuntana. Oli pakko rauhoittua kuuntelemaan laajahkoa selostusta.

Kuten tunnettua lopulta kilpailussa päädyttiin hajauttamaan yliopisto yhden kaupungin sijaan Lappeenrantaan, Kuopioon ja Joensuuun. ■

Kari Kuoppala

Osmo Lampinen in memoriam

Yllä oleva kirja-arvio Jaakko Nummisen muistelmista jäi Osmo Lampisen viimeiseksi kirjalliseksi tuotokseksi. Osmo toimitti käsikirjoituksen sähköpostiini maaliskuun puolivälin alla. Kuu-kautta myöhemmin sain Osmon ystävältä tiedon, että Osmo on menehtynyt vaikean sairauden murtaamana. Kirja-arvion julkaisemisella haluamme osaltaan kunnioittaa Osmon muistoa ja arvostaa hänen merkittävää uraansa suomalaisena korkeakoulupolitiikan vaikuttajana.

Osmon ura on eri vaiheissaan aina kiertynyt opetusministeriöön. Hän on toiminut kuitenkin myös monissa muissa organisaatiois-

sa kuten OECD:n sihteeristössä, työsuojeluhallituksessa ja ammattikorkeakoulussa. Ammattikorkeakoulun rehtorina toimiminen on siinä mielessä merkittävää, että Osmo Lampista on tituleerattu myös ammattikorkeakoulujen isäksi. Opetusministeriön opetusneuvoksena hänen tärkein tehtävänsä oli toimia keskeisessä asemassa ammattikorkeakouluja luotaessa ja perustettaessa. Työskentely OECD:ssä ja osallistuminen kansainväliseen korkeakoulututkimukseen lukuisissa konferensseissa teki Osmon korkeakoulujärjestelmien monipuolisen asiantuntijan, jolla oli merkittävä asema ammattikorkeakoulujärjestelmää synnyttäessä. Korkeakoulututkimuksen konferensseista itsellänikin ovat ensimmäiset kohtaamiset Osmon kanssa. Osmo teki myös merkittävän kirjallisen uran, joka painottui luonnollisesti korkeakoulukysymyksiin, mutta sisälsi myös muita aihepiirejä, kuten Osmo Soininvaaran kanssa kirjoitettu Suomi 1980 luvulla, Pehmeän kehityksen tie.

Osmo Lampinen oli Edistyksellisen tiedeliiton kunniajäsen. Hän oli myös yksi edeltäjäni Tiedepolitiikka-lehden päätoimittajana vuosina 1992–1998. Päätoimittajuutensa jälkeen Osmo on myös ollut lehden toimituskunnan jäsen kuolemaansa saakka. Tämän lisäksi Osmo on Edistyksellisen tiedeliiton hallituksen jäsen vuosina 2001–2008.

Osmon ystävältä sain myös tietää, että Osmo aikoi toimia vaalitoimitsijana tulevissa kunnallissa vaaleissa ja hänelle oli lähetetty keskusvaalilautakunnasta tieto vaalilautakunnan puheenjohtajaksi. Tämä kirje ei sitten Osmoa enää tavoittanut. Jäämme kaipaamaan hänen nallekarhumaista persoonaansa. ■